

NL TEKST Short paper presentation door Willem Kolpa

Oecumene op lokaal niveau: 20 jaar 'Mechelse lunchgesprekken'

In de stad Mechelen komen vertegenwoordigers en waarnemers van diverse christelijke geloofsgemeenschappen viermaal per jaar samen voor een lunchgesprek. Deze paper beschrijft de ervaringen van 73 oecumenische ontmoetingen over een periode van 20 jaar.

Op 16 juni 2005 vond in Mechelen een ontmoeting plaats met lokale vertegenwoordigers en waarnemers van diverse christelijke geloofsgemeenschappen. Het was al enkele decennia de gewoonte om jaarlijks een oecumenische gebedsdienst te houden tijdens de internationale Week van gebed voor de eenheid van christenen (18-25 januari), toen in 2004 een breed gedragen oecumenische samenwerking ontstond voor de 'Week van de Bijbel' door de ad hoc 'Oecumenische werkgroep Introductie Nieuwe Bijbelvertaling in Mechelen'. Het evenement wakkerde een verlangen aan om elkaar vaker doorheen het jaar te ontmoeten. Die wens werd werkelijkheid in het voorjaar van 2005. Aan dr. Eddy Van der Borght (destijds professor aan de Vrije Universiteit Amsterdam en met roots in Mechelen) werd gevraagd om de eerste bijeenkomst in te leiden en een kader te schetsen voor de oecumenische dialoog.

De 'pitch' van prof. Van der Borght besloot met vier aanbevelingen:

1. Zorg dat de verantwoordelijken van christelijke gemeenschappen elkaar kennen, en een gevoel van gemeenschappelijke verantwoordelijkheid groeit voor stad en streek.
2. Laten we permanente oefenplekken scheppen voor gemeenschappelijk gebed.
3. De multireligieuze realiteit vraagt ook hier om interreligieuze dialoog.
4. Hoe kunnen we meer gastvrij (en inclusief) zijn naar christenen uit andere culturen.

Wat betreft het eerste punt (de focus van deze presentatie) is zijn suggestie voor een praktische uitwerking:

- ontmoet elkaar tijdens een verzorgde lunch
- laat het geen extra belasting zijn voor mensen die al drukbezet zijn
- voorzie telkens een gespreksonderwerp

De reacties waren positief en men besloot om vier maal per jaar samen te komen, op wisselende locaties. Deze ontmoetingen gaan door tot op de dag van vandaag, dus inmiddels al 20 jaar.

De opzet van de lunchgesprekken bleef al die jaren dezelfde. Tijdens een maaltijd met soep en brood ligt de focus op ontmoeting en informeel contact. Daarna komt een thema aan bod, bijvoorbeeld over gebed, gastvrijheid, diaconie, evangelisatie, soms ingeleid door een gastspreker. Het primaire doel van het gesprek is om elkaar te leren kennen en elkaars

eigenheid en verschil in geloofsbeleving te respecteren (een hele kunst). De tijd is beperkt tot 2 uur, waarbij meestal op het middaguur, maar soms ook om 18 uur wordt gestart. Deelnemers aan het lunchgesprek zijn leidinggevend en verantwoordelijken van kerken en christelijke instellingen, maar ook andere belangstellenden zijn welkom.

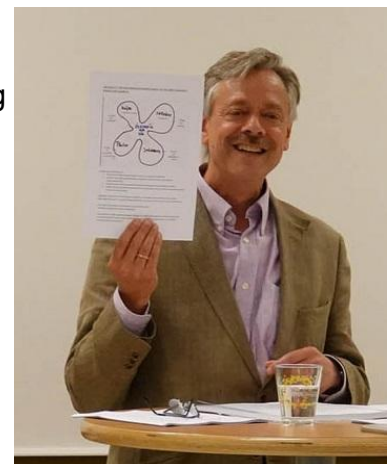
Tijdens de 25e bijeenkomst in 2011, terugkijkend op zes jaar Lunch Conversations, merkten deelnemers de immense waarde van deze bijeenkomsten op: we leren elkaar begrijpen, herkennen onszelf in anderen en leren van elkaar. Op 12 mei gaf de groep een statement af door een "Manifest voor Eenheid" te ondertekenen. Eenheid in verscheidenheid – en in alle bescheidenheid. Aartsbisschop Mgr. Leonard was de eerste die zijn handtekening zette!

Wat hebben al deze ontmoeting opgeleverd, naast het niet te onderschatte belang van het elkaar leren kennen? Over de jaren zijn vanuit het oecumenisch overleg verschillende activiteiten geïnitieerd of ondersteund, zoals:

- ◆ De jaarlijkse viering in januari
- ◆ MemoMechelen.be (website en nieuwsbrief, 2005-heden)
- ◆ De Bijbelronde van de Nieuwe Bijbelvertaling (2006)
- ◆ Bijbelavonden (jaarlijks, 2008-2021)
- ◆ Crossing Jongerenavonden (2006, 2007, 2008)
- ◆ Middaggebed op weekdays in de kathedraal (2007-2017)
- ◆ Taizé Europese jongerenontmoeting (2008) en Taizégebed
- ◆ Pinksterwake (2009 en 2010)
- ◆ Lectio Divina gebedsgroep (2016-heden)
- ◆ Marcusdrama (2018)
- ◆ De Passie (Passiekruis) 2018

Toch stelden we ons in de aanloop naar het 50e lunchgesprek de vraag of we samen meer zichtbaar kunnen worden in de stad en of (en hoe) oecumene relevant kan zijn voor alle christenen – en daarmee voor gans Mechelen. We organiseerden een feestelijke ontmoeting en nodigden Jean Bastiaens uit om ons te inspireren. Professor Bastiaens was toen directeur van het Bijbelhuis Zevenkerken en had ook meegewerkt aan de oecumenische Nieuwe Bijbelvertaling voor het Nederlandstalige gebied. Hij presenteerde ons zijn visie op oecumenische eenheid in verscheidenheid. Zijn conclusie: "Kerken zijn complementair en samenwerking is een evidentie". Bastiaens visualiseerde dit aan de hand van een klaverblad, met vier christelijke expressies:

1. Kefas (Marcus, Lucas): narratief
2. Jacobus (Mattheüs) : actief
3. Johannes: contemplatief
4. Paulus: charismatisch

Tijdens dit feestelijke 50e lunchgesprek is door de deelnemers ook het manifest 'Kiezen voor eenheid' ondertekend. Een vertegenwoordiger van het stadsbestuur noemde deze aanpak van verbinding tussen kerken "een voorbeeld voor samenleven in diversiteit in de stad."

Inmiddels gaan we richting het 75e lunchgesprek. Wat kunnen we concluderen?

1. De lunchgesprekken hebben sterk bijgedragen aan de onderlinge relaties tussen de deelnemende kerkgenootschappen en denominaties. Dit waren vooral:
 - ◆ Rooms-katholiek (inclusief Charismatische Vernieuwing),
 - ◆ Protestants (inclusief Assyrische protestants)
 - ◆ Evangelicalen/Pentecostals
 - ◆ Orthodoxe
- Maar: Het blijkt moeilijk om de nieuwe (anderstalige) gemeenschappen te betrekken. Er zijn barrières:
 - ◆ culturele en taalbarrières (Frans, Engels, Arabisch, Armeens)
 - ◆ praktische barrières (geen fulltimers in de bediening, minder stadsgebonden)
2. Het aantal activiteiten dat we als oecumenische werkgroep (naast de jaarlijkse viering) zelf hebben georganiseerd is beperkt gebleven. Daardoor is de zichtbaarheid van de oecumenische samenwerking in de publieke ruimte minimaal gebleven.
- Maar: recente projecten geven ons hoop voor de toekomst.
 - ◆ Zo wordt sinds 2023 al enkele malen de Alpha georganiseerd in oecumenisch verband. Dit najaar start ook een AlphaYouth
 - ◆ De Paasevocatie die we dit voorjaar organiseerden met Cross that Bridge kon jong en oud bekoren.

Kortom, wat is er terecht gekomen van de aanvankelijke intentie zoals aangegeven door professor VanderBorch? Welke kunnen we afvinken?

- ☐ We hebben elkaar leren kennen
- ☐ en er is een besef van gemeenschappelijke verantwoordelijkheid ontwikkeld
- ☐ Er zijn permanente oefenplekken voor gemeenschappelijk gebed
- ☐ De multireligieuze realiteit vertaalt zich in interreligieuze dialoog
- ☐ We leren gastvrij en inclusief te zijn naar christenen uit andere culturen.

Willem Kolpa

Coördinator van het oecumenisch overleg in Mechelen

Redacteur en beheerder van website www.memomechelen.be

Stichtend lid van de Nazarener community Mechelen (Kerk van de Nazarener)

e-mail willem.kolpa@gmail.com

gsm +32 472 12 04 93